

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา
Political Participation of Citizens in Exercising Their Voting Rights to Elect
Council Members of the Non Teng Subdistrict Administrative Organization,
Khong District, Nakhon Ratchasima Province

นันทภพ นมเกษม¹ และเศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล²

Nantapob Nomkasem¹, and Settawat Chokworakul²

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Thailand

¹E-mail: nantawanyean@gmail.com , ²E-mail: dr.settawat2019@gmail.com

Received 18/11/2024 | Revised 18/01/2025 | Accepted 21/01/2025

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลโนนเต็งที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ใช้วิธีคัดเลือกจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ 1. แบบสอบถาม 2. แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมรณรงค์หาเสียง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน

2. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า 1. สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดนครราชสีมาควรจัดกิจกรรมเชิงรุกเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในระดับชุมชน 2.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนครราชสีมาควรจัดเวทีสาธารณะที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3. สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดนครราชสีมาควรใช้โซเชียลมีเดียในการเผยแพร่ข้อมูลการเลือกตั้งเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มประชาชนในวงกว้าง

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นแนวทางในการเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา โดยการให้ความรู้แก่ประชาชนผ่านกิจกรรมเชิงรุก การสร้างพื้นที่แสดงความคิดเห็นในเวทีสาธารณะ และการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อเผยแพร่ข้อมูลการเลือกตั้งอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การเลือกตั้ง; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This study aimed to 1. examine the level of political participation among citizens in exercising their voting rights for the election of subdistrict administrative organization council members in Non Teng Subdistrict, Kong District, Nakhon Ratchasima Province, and 2. identify approaches to promote political participation in the voting process. A mixed-methods approach was employed. The sample consisted of eligible voters aged 18 years and above residing in Non Teng Subdistrict, who were selected using Yamane's formula for sample size determination. Data collection tools included 1. questionnaires and 2. interviews. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed through content analysis and descriptive writing. The findings showed that:

1. The overall level of political participation in voting was high. Among specific aspects, voting activities had the highest mean score, followed by campaign activities, while community participation recorded the lowest mean score.

2. The approaches to enhance political participation included: 1. conducting proactive educational activities at the community level, 2. organizing public forums to allow citizens to express opinions and provide feedback on candidates' policies, and 3. utilizing social media to disseminate election information more effectively.

The findings provided insights into strategies for increasing political participation among citizens in voting for subdistrict administrative organization council members, focusing on proactive education, public forums, and social media as key tools for effective information dissemination.

Keywords: Political Participation; Election; Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 ว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (1) ได้บัญญัติเรื่อง การปฏิรูปประเทศด้านการเมืองโดยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตลอดจนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ดังนั้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง พร้อมทั้งส่งผลให้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) ซึ่งในระบอบประชาธิปไตยนั้น การเมืองและการปกครองมีความหมายที่แตกต่างกับระบบอื่น ๆ โดยอำนาจสูงสุดอยู่กับประชาชน หรือที่เรียกว่า อำนาจอธิปไตย โดยเป็นหลักในการบริหารประเทศ ซึ่งเป็นการให้สิทธิแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการบริหารประเทศ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ทุกคนสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับภาครัฐได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การตัดสินใจของภาครัฐที่มีคุณภาพ และได้รับการสนับสนุนจากประชาชนมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) การมองว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องของนักการเมืองเพียงกลุ่มเดียว แต่เป็นหน้าที่ร่วมกันของประชาชนทั้งหมดช่วยสร้างความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการพัฒนา (สถาบันพระปกเกล้า, 2560) นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและโอกาสในการตัดสินใจและกำหนดนโยบาย สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่ากิจกรรมทางการเมืองและการปกครองเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคน ไม่ใช่ของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น (เอนก เหล่าธรรมทัศน์ และวลัยพร รัตนเศรษฐ, 2557) ในกระบวนการนี้ การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การคิด ริเริ่ม ตัดสินใจ และร่วมมือในการดำเนินการ รวมถึง การรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชีวิตของประชาชน การมีส่วนร่วมยังถูกประยุกต์ใช้ในรูปแบบของโมเดล TSMC ซึ่งเน้นองค์ประกอบสำคัญ เช่น ผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ การสนับสนุนจากกลุ่มและองค์กรต่างๆ การบริหารจัดการที่โปร่งใสและรับผิดชอบต่อผลกระทบ รวมถึงการสร้างโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการกำหนดนโยบายการนำไปปฏิบัติ และการประเมินผลกระทบ (Bunjongparu, 2024)

การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 ถือได้ว่าเป็นการเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองท้องถิ่นไทย โดยมีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งสิ้น 5,300 แห่ง ทั่วประเทศที่มีการเลือกตั้งในวันเดียวกันซึ่งถือเป็นจำนวนมากที่สุดนับตั้งแต่เคยมีการเลือกตั้งท้องถิ่น สำหรับผลการเลือกตั้งในภาพรวมของประเทศนั้น พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 27,386,272 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 20,424,603 คน คิดเป็นร้อยละ 74.58 (คณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2564) จากข้อมูลดังกล่าวทำให้พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนค่อนข้างสูงโดยมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งประมาณ 74.58% ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด ซึ่งถือเป็นอัตราการมีส่วนร่วมที่ดีสำหรับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์ในระดับภาคจะพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าภาคอื่นค่อนข้างเห็นได้ชัดไม่ว่าพิจารณาสถิติทั้งจังหวัดหรือแยกดูรายแห่ง (ณัฐกร วิทิตานนท์, 2564)

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยได้รับการยกฐานะจากสภาตำบล

โนนเต็ง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็งในปี พ.ศ. 2540 เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการกระจายอำนาจ การปกครอง จากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นโดยมุ่งตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่มีจำนวนทั้งหมด 12 หมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 12 เขตเลือกตั้ง มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปทั้งสิ้น 5,703 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566) การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง พบว่า มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 3,769 คน คิดเป็น 66.55% ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 5,663 คน ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด (องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง, 2564) สาเหตุของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกร วิทิตานนท์ (2564) ที่ชี้ให้เห็นว่าความสับสนในการเลือกผู้สมัคร การขาดเวลา และการขาดความเชื่อมั่นในผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนละเลยการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่ขาดความต่อเนื่องและไม่ทั่วถึง ส่งผลให้ประชาชนขาดความรู้และความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงควรเริ่มต้นจากระดับท้องถิ่น เนื่องจากท้องถิ่นเป็นหน่วยงานปกครองที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดและสามารถรับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อวิเคราะห์และสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ข้อมูลเชิงลึกที่ได้รับจากการศึกษานี้จะช่วยสนับสนุนการพัฒนากลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมือง และจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

การทบทวนวรรณกรรม

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เป็นกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกิจกรรมทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่การเลือกตั้งไปจนถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้รับการพัฒนาผ่านงานวิจัยและทฤษฎีหลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้รับการกล่าวถึงในหลายมุมมอง โดยเฉพาะ Verba (1978) ได้นิยามการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็น “กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในระดับต่าง ๆ” ซึ่งรวมถึงการเลือกตั้ง, การประท้วง, และการเข้าร่วมในองค์กรทางการเมืองอื่นๆ นอกจากนี้, พจนานุกรม Oxford (2020) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า

เป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตส่วนรวมโดยสามารถเป็นการแสดงออกทางความเห็น, การเข้าร่วมในการประชุม, หรือการลงคะแนนเสียง จากการทบทวนความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายระดับและหลายรูปแบบที่ผู้คนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของสังคมและประเทศ

2. ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญทั้งในด้านการพัฒนาทางการเมืองและสังคม ซึ่งการมีส่วนร่วมสามารถเสริมสร้างการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาทางการเมือง รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่น ต่อรัฐบาลและกระบวนการทางการเมืองต่าง ๆ (Verba, 1995) งานวิจัยของ Putnam (2000) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบประชาธิปไตย โดยการมีส่วนร่วมนี้ช่วยส่งเสริมให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจการปกครอง, การเสริมสร้างคุณธรรม, และการปรับปรุงนโยบายสาธารณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นในระบบการเมืองและความเสถียรของสังคม

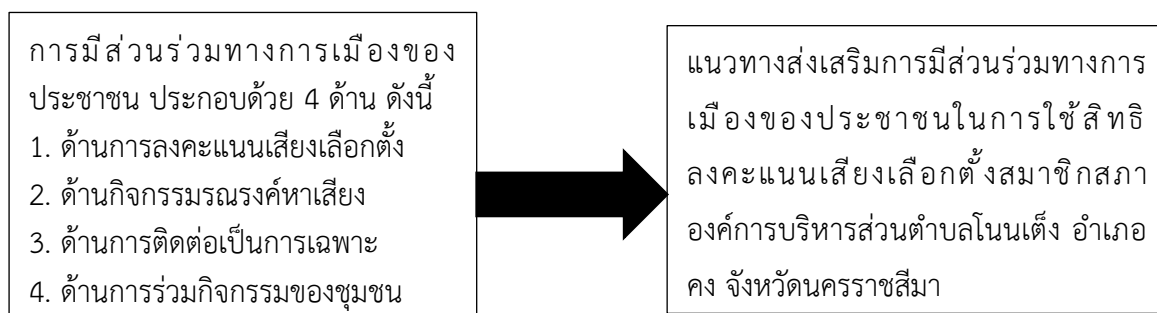
3. รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและวิธีการที่ประชาชนมีส่วนร่วม (Schlozman, Verba, & Brady, 2018) รูปแบบหลัก ๆ ได้แก่ 1. การเลือกตั้งลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญที่สุดในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อการจัดตั้งรัฐบาล 2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการประชุมสาธารณะหรือการให้ข้อเสนอแนะในนโยบายต่าง ๆ 3. การประท้วงและการเคลื่อนไหวทางสังคม การประท้วงหรือการเข้าร่วมในการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเรียกร้องสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมือง 4. การเข้าร่วมองค์กรทางการเมือง การเข้าร่วมในพรรคการเมืองหรือองค์กรประชาสังคมที่มีเป้าหมายในการผลักดันนโยบาย นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในโลกปัจจุบันยังขยายตัวไปยังการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การลงชื่อในคำร้องออนไลน์, การเข้าร่วมในการประชุมออนไลน์, และการแสดงความคิดเห็นในโซเชียลมีเดีย (Hargittai, 2015) การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้สะท้อนถึงการพัฒนาในเทคโนโลยีและการสื่อสารที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความหลากหลายทั้งในแง่ของความหมาย ความสำคัญ และรูปแบบที่มีผลต่อระบบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม ยังคงมีช่องว่างของความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งงานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเติมเต็มช่องว่างนี้ในบริบทของประเทศไทยโดยเฉพาะการเพิ่มโอกาส และการเข้าถึงข้อมูลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนของ Verba, Nie and Kim (1987) จำแนก ได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2. ด้านกิจกรรมรณรงค์หาเสียง 3. ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ 4. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน มาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 5,703 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 5,703 คน จำนวน 374 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Taro Yamane. 1973, อ้างถึงใน กัลยา วาณิชยปัญญา, 2561)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยออกแบบเนื้อหาตามแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน 4 ด้าน คือ โดยใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale 5 ระดับตามวิธีของ Likert ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดนิยามศัพท์ และสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาค่า IOC ซึ่งทุกข้อคำถามมีค่า IOC 0.50 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน คือ ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิโดยข้อมูลทุติยภูมิรวบรวมจากเว็บไซต์ หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้ขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยประสานขอเข้าเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนจึงตรวจสอบ ความถูกต้องสมบูรณ์และนำข้อมูลมาบันทึกลงคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

การศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.48 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.36 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 53.48 มีการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.21 และมีอาชีพรับราชการคิดเป็นร้อยละ 40.37

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3.92	0.50	มาก
2. ด้านกิจกรรมรณรงค์หาเสียง	3.58	0.59	มาก
3. ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ	3.52	0.53	มาก
4. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน	3.31	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.71)

ตอนที่ 3 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

2.1 ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประชาชนควรศึกษาขั้นตอนและกระบวนการเลือกตั้งจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์หน่วยงานราชการหรือสื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเข้าร่วม

กิจกรรมให้ความรู้ที่หน่วยงานจัดขึ้น และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหากมีข้อสงสัย หน่วยงานควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน รวมถึงจัดเตรียมข้อมูลสำคัญสำหรับวันเลือกตั้ง เช่น ขั้นตอนการลงคะแนนและการตรวจสอบบัตรเลือกตั้ง

2.2 ด้านกิจกรรมรณรงค์หาเสียง หน่วยงานควรพัฒนารูปแบบการนำเสนอของฝ่ายสมัครที่เน้นวิสัยทัศน์ชัดเจนเพื่อสร้างความสนใจ ในขณะเดียวกัน ประชาชนควรเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุมหรือการปราศรัยเพื่อเรียนรู้นโยบายของผู้สมัครและแสดงความคิดเห็น หน่วยงานควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลกิจกรรมหาเสียงผ่านช่องทางหลากหลาย เช่น สื่อออนไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ เพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึง

2.3 ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ หน่วยงานควรจัดช่องทางสื่อสารที่สะดวก เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง พร้อมตอบสนองอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ควรจัดกิจกรรมและการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางแก้ไขปัญา พร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมือง กฎหมาย และสิทธิประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพ

2.4 ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ประชาชนควรเข้าร่วมการประชุมทางการเมืองในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ควรติดตามข่าวสารการทำงานของหน่วยงานราชการและแสดงข้อคิดเห็นในโอกาสที่เหมาะสม นอกจากนี้ ควรศึกษาและเปรียบเทียบนโยบายของผู้สมัครแต่ละคน เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอสำหรับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาสู่การอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครราชสีมาได้ดำเนินการจัดให้มีการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพซึ่งมีส่วนช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างทั่วถึง ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้มีการมีส่วนร่วมที่มากขึ้น นอกจากนี้ความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนก็อาจเป็นแรงผลักดันสำคัญทำให้ประชาชนให้ความสำคัญกับการเลือกผู้แทนที่จะมาบริหารท้องถิ่น รวมไปถึงความใกล้ชิดกับการปกครองท้องถิ่นเนื่องจากการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นมีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตประจำวันของประชาชน ทำให้เกิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น ประกอบกับในชุมชนขนาดเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครและผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจมีความใกล้ชิด ส่งผลให้เกิดความสนใจในการเลือกตั้งที่มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2560) ที่ได้กล่าวรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 4 รูปแบบ ซึ่งระดับการมีส่วนร่วมที่สูงในการเลือกตั้งท้องถิ่นสะท้อนให้เห็นถึงการที่ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองที่มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของประชาชนความสอดคล้องนี้แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของตำบลโนนเต็งมีลักษณะที่ผสมผสานระหว่างประชาธิปไตยแบบตัวแทนและประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมโดยประชาชนไม่เพียงแต่ใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น แต่ยังมีคามตื่นตัวและมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองท้องถิ่นในระดับที่สูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการเปิด

โอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิตของประชาชน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรย์ มาเมือง (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

2.1 ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประชาชนควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการเลือกตั้งจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ หรือสื่อประชาสัมพันธ์ที่แจกจ่ายรวมทั้งควรเข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง และถามคำถามหากมีข้อสงสัย ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำและแจกจ่ายสื่อประชาสัมพันธ์ที่อธิบายขั้นตอนการเลือกตั้งอย่างละเอียด เช่น แผ่นพับ วิดีโอ หรือโพสต์ออนไลน์ รวมไปถึงควรจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งและขั้นตอนที่ประชาชนต้องทำในวันเลือกตั้ง เช่น การลงคะแนนในคูหาและการตรวจสอบบัตรเลือกตั้ง ซึ่งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญ เนื่องจากเป็นช่องทางให้ประชาชนได้แสดงออกถึงความต้องการและความคิดเห็นของตนเอง โดยการเลือกผู้แทนที่มีนโยบายและวิสัยทัศน์สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงเป็นการให้อำนาจและอิทธิพลแก่ประชาชนเหนือผู้นำ เพราะผู้นำจะต้องปรับเปลี่ยนนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง จากการศึกษาของพระเมธาวิญญู (สุเทพ พุทธจรรยา) (2563) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของการปกครองในระบอบนี้ นอกจากนี้ การศึกษาของโสภณ สุพงษ์ และคณะ (2563) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในเทศบาลตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง ดังนั้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงออกถึงความต้องการและความคิดเห็นของตนเองผ่านการเลือกตั้ง และเพื่อให้ นโยบายของผู้นำสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

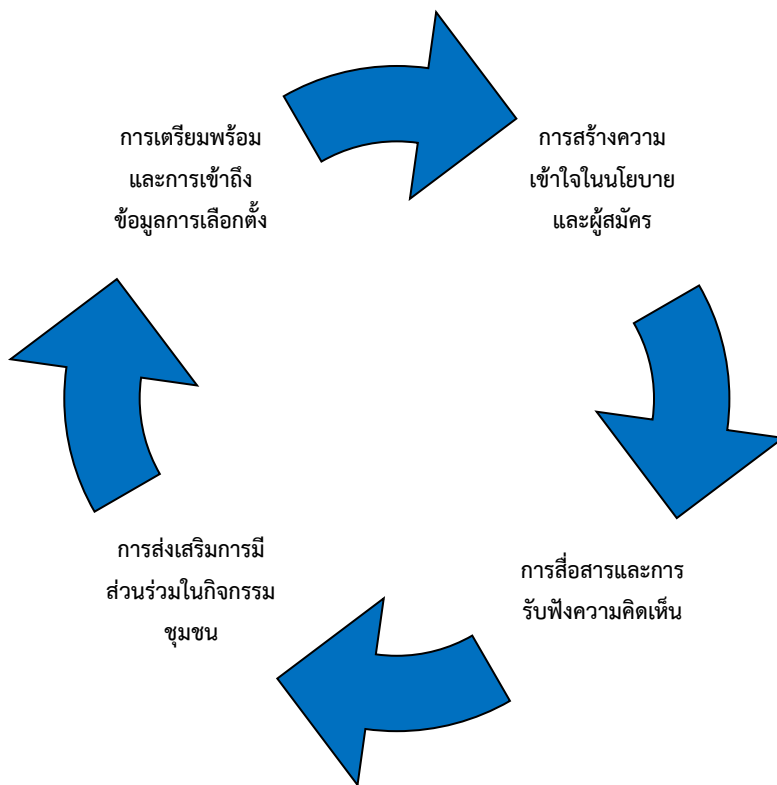
2.2 ด้านกิจกรรมรณรงค์หาเสียง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างรูปแบบการนำเสนอ นโยบายใหม่ที่เน้นวิสัยทัศน์ของผู้สมัครอย่างชัดเจน เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชน ในขณะที่ประชาชนควรเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมหรือการปราศรัยเพื่อรับฟังนโยบายของผู้สมัครและร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อเข้าใจแนวทางการพัฒนาที่เสนอและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมไปถึงควรติดตามข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการหาเสียงผ่านสื่อออนไลน์และช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ เพื่อให้ได้รับข้อมูลล่าสุด ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น สื่อออนไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการหาเสียงอย่างครบถ้วนและทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับ Bromage (1961) ได้กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมรณรงค์หาเสียงที่มีลักษณะผ่านวิธีการต่างๆ เพื่อชักจูงหรือใช้วิธีบังคับเป็นการมีส่วนร่วมโดยการแสดงความคิดเห็นโดยตรงหรือผ่านทางจดหมาย โทรศัพท์ โทรเลข หรือการเดินทางหรือใช้วิธีการจลาจลเพื่อให้เห็นความคิดเห็นของตนได้รับการรับฟังหรือความสนับสนุน

2.3 ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีช่องทางติดต่อที่สะดวก และเปิดตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับการรับข้อมูลจากประชาชน และให้การตอบรับอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพรวมถึงควรจัดกิจกรรมและประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยต้องให้ความสำคัญกับการฟังความคิดเห็นของประชาชนตลอดจนควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมือง กฎหมาย และสิทธิของประชาชนเพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงจนถึงประชาชนควรติดตามผลการดำเนินงาน และตรวจสอบการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ผ่านช่องทางที่เปิดให้บริการ สอดคล้องกับการศึกษาของวนัส รสโหมด (2563) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีความสำคัญในการส่งเสริมการติดต่อ และสื่อสารกับหน่วยงานที่มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเอง นอกจากนี้ การวิจัยของพระเมธาวิญญู (สุเทพ พุทธิจรรยา) (2563) ยังชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชุมชนในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการติดต่อและสื่อสารกับผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และการดำเนินการของรัฐบาล ดังนั้น การติดต่อโดยตรงกับผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจยังคงเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญในปัจจุบัน การศึกษาล่าสุดยืนยันว่าการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือข้อเรียกร้องต่าง ๆ เพื่อมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ประชาชนควรเข้าร่วมการประชุมทางการเมืองที่จัดขึ้นในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ตลอดจนควรเปิดรับข้อมูลข่าวสารการทำงานของส่วนราชการและเสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการประชุมในทุกโอกาสที่ได้เข้าร่วมประชาชนและควรเข้าร่วมกิจกรรมเสริมที่จัดขึ้นและติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่องรวมถึงควรศึกษานโยบายของแต่ละผู้สมัครและเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่แตกต่างกัน เพื่อให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการประกอบการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงซึ่งสอดคล้องกับ Milbrath and Goel (1977อ้างถึงใน วุฒิพร ลิ้มวรภัส 2562) ที่ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ การรวมกันขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหา สังคมการทำงานร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสังคมเป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นในองค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจการสาธารณะอื่น ๆ และติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคมผู้มีบทบาทในชุมชนมีลักษณะคล้ายกับเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียงในหลายๆ ด้าน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูง และมีระดับความผูกพันทางใจกับชุมชนสูงเช่นเดียวกัน ที่แตกต่างกันผู้มีบทบาทในชุมชนมีความเกี่ยวข้องกับพรรค และการรณรงค์หาเสียงน้อยกว่าผู้มีบทบาทในพรรคการเมือง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ที่สำคัญเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง โดยแนวทางดังกล่าวครอบคลุม 4 ด้านหลัก ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 วงล้อแห่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากแผนภาพที่ 2 วงล้อแห่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้สะท้อนเป้าหมายและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา โดยแต่ละด้านถูกออกแบบมาให้ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งในเชิงข้อมูลการสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน ผู้วิจัยสามารถอธิบายโดยสังเขปดังนี้

1. การเตรียมพร้อมและการเข้าถึงข้อมูลการเลือกตั้ง มุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง โดยประชาชนควรได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ หรือสื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้ที่จัดขึ้นโดยหน่วยงาน การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับขั้นตอนการลงคะแนนจะช่วยเพิ่มความมั่นใจให้กับประชาชนในวันเลือกตั้ง

2. การสร้างความเข้าใจในนโยบายและผู้สมัคร เน้นการสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายและคุณสมบัติของผู้สมัคร โดยประชาชนควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การประชุม การปราศรัย หรือกิจกรรมรณรงค์หาเสียง เพื่อเรียนรู้นโยบายของผู้สมัครอย่างลึกซึ้ง หน่วยงานควรมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเหล่านี้ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น สื่อออนไลน์และสื่อในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ

3. การสื่อสารและการรับฟังความคิดเห็น มุ่งเน้นการสร้างช่องทางการสื่อสารที่สะดวกและมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานและประชาชน การเปิดช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย เช่น สายด่วน หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ และการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนมุมมองและข้อเสนอแนะจากประชาชน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการทางการเมืองให้มีคุณภาพมากขึ้น

4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน เน้นการสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมชุมชน การเข้าร่วมประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการติดตามข่าวสารจากหน่วยงานราชการ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน การศึกษานโยบายของผู้สมัครแต่ละคนและการเปรียบเทียบนโยบายเหล่านั้นจะช่วยให้ประชาชนมีข้อมูลเพียงพอสำหรับการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นแนวทางทั้ง 4 ด้านนี้ถูกออกแบบให้สอดคล้องกันเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมทั้งมิติด้านข้อมูลที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้ง มิติด้านการสื่อสารที่มุ่งเน้นการเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง รวมถึงมิติของการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนที่สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกัน ทั้งหมดนี้มีเป้าหมายในการสร้าง ความตระหนักรู้และส่งเสริมบทบาทของประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

บทสรุป

บทความนี้มุ่งศึกษาระดับและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยมีมิติที่โดดเด่นคือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและกิจกรรมรณรงค์หาเสียง ขณะที่การร่วมกิจกรรมของชุมชนยังอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่แนวทางส่งเสริมประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้งผ่านกิจกรรมและสื่อประชาสัมพันธ์ การพัฒนาการสื่อสารนโยบายของผู้สมัคร การสร้างช่องทางติดต่อที่สะดวกและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการบูรณาการข้อมูล การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน เพื่อยกระดับประชาธิปไตยท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดนครราชสีมาควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในระดับอบประชาธิปไตย

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งให้ทั่วถึง

1.3 สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดนครราชสีมาควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งผ่านช่องทางที่หลากหลายและเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังพื้นที่อื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2561). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: หจก. สามลดา.
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2564). *การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2567, จาก www.ele.dla.go.th
- ณัฐกร วิทิตานนท์. (2564). *ทบทวนการเลือกตั้ง อบต. 64 กับหนทางต่อไปข้างหน้า*. สืบค้น 12 มกราคม 2567, จาก <https://www.the101.world/sao-elections-2021-recap/>
- พระเมธาวิเชียร (สุเทพ พุทธรจรรยา). (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับความสมบูรณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย. *วารสารการปกครอง*, 43(3), 9-12.
- พระเมธาวิเชียร (สุเทพ พุทธรจรรยา). (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชุมชนในศตวรรษที่ 21. *วารสารการปกครอง*, 43(3), 9-12.
- ไพฑูรย์ มาเมือง. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 1(1), น. 25-37.
- วันส รสโหมต. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 6(1), 89-104.
- วุฒิพร ลิ้มวรภัส. (2562). *กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ กรณีศึกษาโพสต์ทูเดย์ และแนวหน้า* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- สถาบันพระปกเกล้า. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2567, จาก <https://kpi.ac.th/knowledge/book/data/494>
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *การปฏิรูปประเทศ*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2567, จาก <https://web.parliament.go.th/view//secretariat/TH-TH>
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2566). *จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2567, จาก <https://www.bora.dopa.go.th/>
- โสภณ สุพงษ์ และคณะ. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในเทศบาลตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 6(1), 89-104.
- องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2567, จาก <https://www.nonteng.go.th/>
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์ และวลัยพร รัตนเศรษฐ. (2557). *รัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Bromage, A. W. (1961). *Municipal and county home rule for Michigan* (p. 17). Citizens Research Council of Michigan.
- Bunjongparu, P. (2021). Developing participatory model for driving a network enhancing good governance for excellence: The Subdistrict Administration Organization in Nakhon Ratchasima Province. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 25(3), 7563-7570.
- Milbrath, L. W., & Goel, M. L. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics* (2nd ed.). Rand McNally College.

วารสารเมธีวิจัย Savant Journal of Social Sciences

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน 2568

Volume 2 Number 2 March - April 2025

Verba, S.; Nie, N. H. and Kim, J. O. (1987). *Participation and Political Equality: A Sevennation Comparison*. Chicago: University of Chicago Press.

Yamane, T. (1973). *Statistics An Introductory Analysis*. 3rd Edition, Harper and Row, New York.